

Bemærkninger til forslaget

Med Berlinmurens fald håbede en hel verden et øjeblik, at atomvåbnenes tid var forbi, og at vi i fremtiden ikke længere behøvede at leve i skyggen af Hiroshima og Nagasaki. Men desværre viste det sig, at atomvåbnene stadig indtager en vigtig plads i stormagternes politiske strategier. Dette kom bl.a. dramatisk og deprimerende klart til udtryk ved de franske atomprøvesprængninger i Stillehavet. I Europa er der ganske vist skrottet nogle atomvåben, og i visse områder, f.eks. Ukraine, er atomvåbnene væk. En række tidligere Warszawapagtlande er i dag atomvåbenfri, og Tyskland har i dag formentlig væsentlig færre atomvåben på sit territorium. F.eks. er det muligt, men dog ikke sikkert, at atomvåbnene er fjernet fra depoterne i Slesvig-Holsten.

Men disse fremskridt overskygges af det faktum, at USA, Frankrig, Storbritannien og Rusland har opretholdt store atomstyrker i Europa, og at der ikke er nogen konkrete nedrustningsinitiativer i gang, der vil resultere i en fjernelse af disse atomvåben.

Den folkelige interesse for etablering af atomvåbenfri zoner som et led i den endelige fjernelse af alle atomvåben var stor i firserne. Men med Murens fald mindskedes interessen en overgang. Verdens befolkninger regnede med, at efter afslutningen af den kolde krig mellem Øst og Vest måtte det nu være muligt at henvise militærstrategernes og koldkrigernes atomare afskrækkelsesstrategi til historiens mødding, hvor den rettelig hører hjemme. Men desværre står det klart, at en indsats mod atomvåbnene stadig er meget påkrævet. Derfor vil man også opleve, at interessen for konkrete skridt vil vokse, akkurat ligesom man oplevede en meget kraftig folkelig modstand mod de franske atomprøvesprængninger. Salget af fransk vin i Danmark ligger af samme grund fortsat væsentligt under det kvantum, der blev importeret før atomprøvesprængningerne.

Der er således både behov for og udpræget folkelig støtte til konkrete atomnedrustningsinitiativer. Med beslutningsforslaget om, at Danmark skal indgå i en atomvåbenfri zone, kan vi selv yde et bidrag og samtidig være med til at sætte en nedrustningsproces i gang i vores egen del af verden.

Danmark bør yde en aktiv indsats for at være med til at virkeliggøre den udtalelse, som OSCE's parlamentariske forsamling vedtog tirsdag den 9. juli 1996 på forsamlingens årsmøde i Stockholm. I denne erklæring fokuserer OSCE-forsamlingen både på, at der skal ske nedskæringer i våbenproduktionen og -eksporten, og at der skal opbygges en række europæiske atomvåbenfri zoner som led i etableringen af et nyt sikkerhedssystem i både Vest- og Østeuropa.

Udviklingen af en sådan politik vil være mere stabiliserende for befolkningerne både i Øst og Vest end de mange milliarder, som postes ind i atomvåbnene. En anden fordel ved en sådan nedrustningspolitik på det atomare område vil være, at der bliver frigjort økonomiske ressourcer, som kan bruges på det sociale og økonomiske område og hjælpe med til en udvikling, som er en langt bedre og mere holdbar *sikkerhedspolitik* end den atomare afskrækkelsesstrategi.

I forbindelse med beslutningsforslagets pkt. b. bør dette omfatte de nordiske lande (herunder Grønland), de baltiske lande og tidligere Warszawapagtlande som Polen, Tjekkiet, Slovakiet, Ukraine og Ungarn samt Østrig. Men der må også være mulighed for, at det kan omfatte dele af Rusland, f.eks. Kaliningrad eller Murmanskområdet. Beslutningsforslaget kan endvidere helt eller delvis omfatte Tyskland, f.eks. Slesvig-Holsten og det tidligere Østtyskland. Det må være rimeligt, at både Vestmagterne og Rusland yder konkrete bidrag til oprettelsen af zonerne. Det kan ske ved, at NATO er med til at garantere de atomvåbenfri zoner og dermed under alle forhold afstå fra at bringe atomvåben ind i disse områder. Dette betyder endvidere, at hvis f.eks. Slesvig-Holsten kom med i en atomvåbenfri zone, så måtte derværende atomvåbendepoter – hvis de stadigvæk findes – med sikkerhed være fjernet, og området vil ikke igen kunne forsynes med atomvåben. Et land som Polen ville ikke i forbindelse med eventuelle forstærkningsaftaler med NATO kunne modtage atomvåben. Rusland kunne bidrage ved at fjerne atomvåben i områder nær de atomvåbenfri zoner eller direkte lade dele af sit territorium indgå i zonerne.

Spørgsmålet om Tysklands og Ruslands direkte